

- Nhân ngày thành lập 20 năm (23/4/1991 – 23/4/2011), TSK đã tổ chức buổi kỷ niệm tại Nhà hàng Kỳ Hòa 2. Thành phần tham dự mang tính chất nội bộ gồm gia đình các thành viên TSK, đại diện các cựu học viên PPLSTVĐM, đại diện Ban liên lạc qua các thời kỳ. Dưới đây là một số hình ảnh của buổi kỷ niệm nói trên:

Những học viên tâm huyết với môn học chụp ảnh lưu niệm với các thầy, nhân ngày họp mặt kỷ niệm 20 năm thành lập TSK

Thầy Dũng chụp cùng anh Bình, chị Phúc và vợ chồng chị Bảo - anh Thạch

Thầy Hưởng chụp cùng anh Vinh, anh Hoàng

Thầy Triết và anh Đình Tấn Hoàng

Thầy Sơn chụp cùng các cựu học viên

- Từ 7/5/2011 đến 11/6/2011, TSK đã hoàn thành việc giảng dạy khóa sơ cấp 388 cho các cán bộ thuộc hai công ty Toàn Thắng và Minh Triết.
- Ngày 19/6/2011 tại Trường Doanh Nhân Pace - 341 Nguyễn Trãi - Quận 1, TSK đã có buổi nói chuyện với hơn 35 bạn trẻ thuộc cộng đồng IPL (Institute of Potential Leaders).
- Thầy Dũng đã viết xong quyển chín của bộ sách “Sáng tạo và đổi mới” với tựa đề: Algôrit giải các bài toán sáng chế. Sách hiện nay đã có tại TSK. Dưới đây là lời nói đầu về nội dung của quyển chín:

Từ quyển tám của bộ sách “Sáng tạo và đổi mới” bạn đọc đã biết, hệ thống các chuẩn và Algôrit giải các bài toán sáng chế (ARIZ) thuộc chương trình trung cấp Phương pháp luận sáng tạo và đổi mới (PPLSTVĐM), được dạy tại Trung tâm Sáng tạo Khoa học – kỹ thuật (TSK).

Hệ thống các chuẩn dùng để giải các bài toán sáng chế đã được trình bày khá đầy đủ trong quyển tám. Quyển chín này được dành trình bày phần rất quan trọng của TRIZ: Algôrit giải các bài toán sáng chế (ARIZ). Cũng như hệ thống các chuẩn, ARIZ, trước hết và chủ yếu, dùng để giải các bài toán thuộc các lĩnh vực khoa học kỹ thuật khác nhau.

Toàn bộ nội dung của quyển chín được quy thành chương thứ 16 của môn học PPLSTVĐM.

Mục 16.1. *Algôrit và Algôrit giải các bài toán sáng chế (ARIZ) là gì?* giới thiệu với bạn đọc hai khái niệm “Algôrit” và “ARIZ”. Trong đó, người viết nhấn mạnh các nghĩa hẹp, rộng của khái niệm algôrit và lý do khái niệm algôrit được đưa vào TRIZ để trở thành ARIZ: Chương trình lôgic mang tính định hướng, được kế hoạch hóa, gồm nhiều bước nhằm tổ chức hợp lý và có hiệu quả quá trình suy nghĩ giải các bài toán sáng chế.

ARIZ đầu tiên được đưa ra năm 1959 gọi là ARIZ-59. Kể từ đó ARIZ được cải tiến trở thành các phiên bản, biến thể mới làm việc ngày càng tốt hơn. Người viết chọn ra và trình bày

trong quyển sách này hai phiên bản của ARIZ là ARIZ-85 và ARIZ-85C. Đây là hai ARIZ thuộc loại mới nhất được G.S. Altshuller cùng một số học trò cộng tác xây dựng và hoàn thiện. Đây cũng là hai ARIZ cuối cùng của G.S. Altshuller để lại trước khi mất. Văn bản ARIZ-85C cùng các lời giải thích và lưu ý được trình bày trong mục 16.2.

ARIZ-85 ra đời trước ARIZ-85C nhưng có những ưu điểm thích hợp với một số lượng nhất định những người giải các bài toán sáng chế. Trong ý nghĩa như vậy, người viết giới thiệu cả ARIZ-85 (xem mục 16.3).

Trong mục 16.4. *ARIZ-85 và ARIZ-85C: Những điều cần lưu ý thêm*, người viết so sánh ARIZ-85 và ARIZ-85C với nhau và cho những nhận xét về việc hiểu và ý nghĩa của nhiều phần trong các ARIZ này.

Mục 16.5 dành nói về tầm quan trọng, sự cần thiết, các ích lợi của việc áp dụng các hiệu ứng, hiện tượng vật lý nói riêng, các hiệu ứng khoa học nói chung trong ARIZ.

Mục 16.6. *Các thí dụ sử dụng ARIZ-85C* cung cấp cho bạn đọc một số bài toán sáng chế và lời giải của chúng theo ARIZ-85C. Mục này giúp bạn đọc hiểu hơn ý nghĩa, công dụng của từng bước trong ARIZ-85C và bước đầu có được những kỹ năng sử dụng cần thiết.

Như trên có nói, ARIZ được cải tiến theo thời gian. Nhằm giúp bạn đọc cảm nhận được sự tiến hóa, phát triển của ARIZ, một số văn bản ARIZ của các thời kỳ được điểm qua trong phần phụ lục.

20 năm nhìn lại

Trần Thế Hưởng

Hồi tưởng

Trong cuộc sống, có những sự kiện làm người ta nhớ lại những việc đã qua, dù rất lâu. Buổi họp mặt ngày 17 - 4 - 2011 tại Nhà hàng Kỳ Hòa 2, thành phố Hồ Chí Minh là một sự kiện như thế.

Hai mươi năm trước, ngày 23 - 4 - 1991, Trung tâm Sáng tạo Khoa học Kỹ thuật (TSK) thuộc trường Đại học Tổng hợp thành phố Hồ Chí Minh được thành lập với hai thành viên: Thầy Phan Dũng và tôi.

Ngày ấy, trước khi đầu quân cho TSK, tôi làm việc tại bộ môn Vật lý chất rắn thuộc khoa Vật lý, trường Đại học Tổng hợp thành phố Hồ Chí Minh. Đây là bộ môn được thành lập chưa lâu nên số đệ tử theo mỗi hướng nghiên cứu chỉ có một người (hướng Vật lý bán dẫn do thầy Phạm Doãn Hân đứng đầu và hướng Vật lý tinh thể do thầy Quan Hán Khang đứng đầu. Tôi ngưỡng mộ hai người thầy cả về nhân cách lẫn tri thức). Tôi là đệ tử thứ hai của hướng Vật lý bán dẫn.

Sau 6 năm làm việc theo đúng chuyên môn được đào tạo, trong cái chật chội của mối quan hệ với đại đệ tử cùng hướng, tôi bắt đầu tìm kiếm “một chân trời mới”. Và một chân trời mới theo cả nghĩa đen lẫn nghĩa bóng xuất hiện.

Nhớ lại ngày ấy, sau khi trò chuyện về những áp ứ của mình, thầy Dũng rủ tôi tham gia thành lập TSK, thầy bảo: “Mình cho cậu 2 tuần để suy nghĩ”.

Hai tuần thật dài cùng với những đêm trăn trở, tôi “nhắm mắt” theo thầy.

Nói “nhắm mắt” vì ở Việt nam chưa có nơi nào dạy về sáng tạo, điều này đồng nghĩa với việc chưa có sự thừa nhận một ngành học như thế. Mà chưa có ngành học như thế thì việc lấy bằng tiến sĩ theo hướng này là không thể.

Nói “nhắm mắt” vì bạn bè khuyên: “ông Dũng được nhiều người biết rồi, lại là tiến sĩ khoa học, mày là thằng ‘chân không tới đất, cật chẳng tới trời’, một mai môn phái mày theo lối chết yếu thì mày trôi dạt phương nào!”.

Nói “nhắm mắt” vì những người mà thầy Dũng mời họ tham gia thành lập TSK đã khéo léo từ chối đi chung con đường “đầy chông gai” với thầy...

Nói “nhắm mắt” vì những cảm nhận về cuộc sống ngoài xã hội đối với tôi vẫn còn rất đẹp, như những gì nhà trường đã dạy.

Và tôi bay vào bầu trời bao la với khát vọng của một kẻ lần đầu dấn thân, của một kẻ kiêu hãnh với chút hiểu biết “nhặt” được từ thầy.

Trưởng thành từ thất bại

Có đi thì mới biết, có làm thì mới hiểu. Tôi dần dần “mở mắt” và lớn khôn. Tôi lớn khôn sau những thất bại do sự hiểu biết nông cạn của mình.

Nếu các bạn ghé thăm TSK và để ý cái bảng tên của TSK phía trên cánh cửa của phòng B31, các bạn sẽ thấy “chứng cứ” thất bại đầu tiên của tôi.

Sau khi đề xuất làm bảng tên, tôi gặp bài toán: bảng tên phải đặt như thế nào để mọi người đều thấy, dù họ đi từ hướng nào tới. Lời giải của bài toán là: bảng tên phải có hai mặt chữ để dù đi từ hướng nào tới của hành lang, họ đều có thể đọc được và bảng phải treo thấp “như có thể” để mọi người dễ thấy. Tự hào với ý tưởng này, tôi hăm hở thực hiện.

Sau hơn một giờ khoan đục trong cái nóng nực của thời tiết, tôi hãnh diện nhìn thành quả của mình. Tôi đi tới từ chiều này, tôi đi lại từ chiều kia để nhìn cái bảng tên vừa treo mà lòng đầy kiêu hãnh (vì các phòng khác trong cùng dãy không làm như vậy).

Hết giờ làm việc, tôi đóng cửa ra về. Nhưng không thể về vì cửa không đóng được do bảng tên vừa gắn thấp hơn mép trên của cửa.

Tôi đã học tư duy hệ thống, tôi cũng thường nghe thầy nhắc về sự cần thiết của cái nhìn toàn thể nhưng tôi đã không hiểu những điều mình biết.

Kỷ niệm lần đầu đứng lớp

Việc vận dụng những điều đã học để giải quyết vấn đề thực tế đã khó. Việc truyền đạt lại những gì mình đã biết lại còn khó hơn. Lần đầu đứng lớp để giảng về sáng tạo cho tôi cảm nhận như thế.

Ngày ấy, thầy có việc đột xuất mà lớp học không thể nghỉ. Thầy nói: “Nếu cậu thấy không tự tin đứng lớp thì thông báo cho mọi người học vào buổi sau”. Nhưng thầy cũng lại nói: “Đây là một thử thách”. Tôi vốn là người dễ bị kích động.

Đã có 5 năm đứng trên bục giảng của trường đại học và theo thầy đã vài năm, tôi tự tin bước vào lớp. Sau phần giới thiệu và nói lý do dạy thay, tôi say sưa nói với người học - những người đã lăn trải cuộc đời – những điều tôi đọc được trong sách, những điều tôi nghe người ta nói với nhau. Đến giờ giải lao, một anh, có lẽ là người đại diện cho lớp gặp tôi và lịch sự nói: “Nếu thầy Dũng bận thì bọn em chờ khi thầy quay lại dạy cũng được”.

Khi nghe tôi kể lại, thầy chỉ nói: “Cậu phải nói những gì mình đã ‘tiêu hóa’, đừng nói những gì mình đã đọc hoặc nghe người khác nói”, “cậu phải khơi dậy cảm xúc nơi họ”...

Giờ đây, tôi đã có những học viên ngưỡng mộ mình. Họ nhắn tin, họ gọi điện, họ tâm sự những điều khó nói, họ xin tôi những lời khuyên... Họ đâu có biết rằng, thầy Hưởng đã có khoảng thời gian dài dạy dứt về sự hiểu biết nông cạn, ấu trĩ của mình. Họ đâu có biết rằng tôi đã có những buổi dạy mà đêm về trằn trọc vì bài giảng không thu hút được người học như thầy Dũng.

Tự hào

Hai mươi năm theo thầy Dũng, tôi lớn khôn hơn. Tôi lớn khôn vì thầy trò chúng tôi phải làm tất cả mọi việc, giống như bao người khởi nghiệp với hai bàn tay trắng trong một môi trường mà các quy định không theo kịp.

Một buổi dạy tại TSK

Tôi lớn khôn vì học được ở thầy cách sử dụng kiến thức Phương pháp luận sáng tạo và đổi mới để vượt qua những trở ngại trên con đường phát triển của TSK: từ sự không trung thực của học trò đến sự “hiểu lầm”, thờ ơ của những người có trách nhiệm và cả sự “tốt bụng có chủ tâm” của người đời.

Tôi lớn khôn vì thường bị thầy phê bình từ những việc nhỏ trong cuộc sống. Một trong những lần phê bình ấy là việc tôi để cục đá chặn cửa phòng ngay giữa lối đi mỗi khi đóng cửa ra về (cục đá chặn cửa để gió không làm cửa đóng lại khi mở). Thầy nói: “Khi cậu để cục đá giữa lối vào, cậu có nghĩ tới việc người mở cửa vào sáng hôm sau bị vấp cục đá không?”.

Trong môn học Phương pháp luận sáng tạo và đổi mới, có một nguyên tắc tên gọi là “dự phòng”. Tôi đã không dự phòng những hậu quả nảy sinh từ một hành động tưởng như vô hại. Những lần phê bình như vậy làm tôi càng thấm thía câu nói của người xưa: *Tháp đài nghìn tầng bắt đầu từ đắp đất. Hành trình vạn dặm bắt đầu từ dưới chân.*

Hai mươi năm qua, những gì thầy trò chúng tôi làm, dù “chưa” được những người có trách nhiệm quan tâm nhưng xã hội đã thừa nhận. Gần 20.000 người thuộc mọi tầng lớp xã hội theo học là một minh chứng cho thấy tôi đã đi theo đúng quy luật phát triển tất yếu của tự nhiên, của xã hội.

Cám ơn những giây phút “dại khờ” năm xưa, để bây giờ tôi là “chứng nhân lịch sử”, để bây giờ tôi là tôi trong cuộc đời đầy biến động này.

Innovation Training and Events Calendar

Jul 20, 2011	TRIZfest-2011	St. Pete, Russia
Jul 26, 2011	MA TRIZ Level 2 Training	Linz, Austria
Jul 26, 2011	MA TRIZ Level 2 Training	N.N., Austria
Jul 28, 2011	TRIZ India Summit 2011	Bangalore, India
Sep 26, 2011	Introduction to TRIZ	Las Vegas, Nevada, U.S.
Sep 26, 2011	TRIZ Practitioner Course	Seattle, Washington, U.S.